

2002-08-27
REMISSVAR

Dnr RA 04-2002/2206
Ert dnr Ju 2002/4743/F

Tillsyns- och rådgivningsbyrån
1:e arkivarie B-M Östholm

Regeringskansliet
Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Remiss av rapport och förslag från rådet för Öppna Sverige Ds 2002:27 Öppna Sverige – för en öppen offentlig förvaltning

Sammanfattning

Riksarkivet ställer sig positivt till de förslag som lämnas i rapporten, och instämmer i rådets uppfattning att det behövs en permanent öppenhetsfunktion. Riksarkivet har inte heller något att invända mot placeringen under Statens kvalitets- och kompetensråd. Vad gäller Öppenhetsrådets sammansättning, bör Riksarkivet vara representerat där i egenskap av tillsynsmyndighet för ett område med nära anknytning till öppenhetsfunktionens verksamhet.

Riksarkivet ser flera möjligheter till samverkan med den föreslagna öppenhetsfunktionen.

Allmänt – Riksarkivets roll mm

Riksarkivet arbetar som tillsynsmyndighet med att skapa förutsättningar för en praktisk tillämpning av offentlighetsprincipen, genom en god offentlighetsstruktur och effektiva åtkomstmetoder (t.ex. beskrivningar, register och andra sökmedel) till allmänna handlingar, och genom att myndigheternas handlingar framställs, hanteras och skyddas så att de kan bevaras i läsbart och oförvanskad skick.

Riksarkivet är normerande för statsförvaltningen och utövar en systematisk tillsyn över de statliga myndigheternas hantering av allmänna handlingar. Riksarkivet och landsarkiven inspekterar centrala, regionala och lokala statliga myndigheter i genomsnitt vart fjärde år.

Offentlighets- och sekretesskommittén arbetar för närvarande med en sammanställning av arkivlagen med sekretesslagens bestämmelser om registrering och en god offentlighetsstruktur. Syftet är att skapa ett överskådligt och medieoberoende regelverk för hanteringen av allmänna handlingar (Jmf 2.7 Offentlighetsprincipens regelverk). Under förutsättning att kommitténs förslag leder till en lagändring, kommer det att krävas en större informationssatsning under 2003-2004, inom hela den offentliga förvaltningen.

2.1 Ett behov av kontinuerliga insatser

3.1 Sammanhållna insatser

3.2 Kanslifunktion till Statens kvalitets- och kompetensråd

Riksarkivet instämmer i att det finns ett behov av permanent verksamhet liknande den som bedrivits av Öppna Sverige, och ställer sig positivt till skapandet av en särskild öppenhetsfunktion. Att funktionens kansli placeras inom regeringens stabsfunktion KKR, förefaller lämpligt med hänsyn till den tyngd som frågorna bör ha, och med hänsyn till att funktionen skall vända sig till hela den offentliga sektorn.

2002-08-27
REMISSVAR

Dnr RA 04-2002/2206
Ert dnr Ju 2002/4743/F

Att den organisatoriska placeringen omprövas efter en fyraårsperiod förefaller rimligt med hänsyn till att det nu föreslås ett antal olika funktioner som samtliga är inriktade på förvaltningsutveckling.

Vad gäller Öppenhetsrådets sammansättning, bör Riksarkivet vara representerat där i egenskap av tillsynsmyndighet för ett område med nära anknytning till öppenhetsfunktionens verksamhet.

Öppenhetsfunktionen skall enligt rapporten vara en "stimulans- och stödfunktion". Det innebär såvitt Riksarkivet kan förstå att arbetet inte kommer att kollidera med det tillsynsarbete som bedrivs av Riksarkivet. En viss risk för överlappning finns när det gäller arbete med rådgivning, handböcker och utbildning. Ett sätt att undvika dubbelarbete är att Riksarkivet bereds plats i Öppenhetsrådet.

2.10 Kompetens

2.11 Information och tillgänglighet

Riksarkivet är normerande inom ett område med nära anknytning till öppenhetsfrågorna, och anser sig kunna bidra till öppenhetsfunktionens verksamhet genom deltagande i information och utbildning. Det gäller t.ex. medverkan vid den introducerande förvaltningsutbildning som föreslås, men även vid utarbetande av informationsmaterial för allmänhet och förvaltning.

4.1 Behov av uppföljning

4.3 Statliga myndigheter

Det sägs att öppenhetsfunktionen inte skall ha några egna uppföljnings- eller granskningsuppgifter. I stället bör man följa den allmänna utvecklingen av öppenheten i förvaltningen och dra nytta av information från uppföljning som görs på andra håll. Riksarkivet anser sig kunna bidra till öppenhetsfunktionens uppföljning. Genom en systematiskt bedriven tillsyn inhämtar Riksarkivet regelbundet vissa uppgifter om hur tillgängligheten till allmänna handlingar fungerar i praktiken. Det gäller t.ex. handlingarnas organisation (offentlighetsstruktur), beskrivningar, diarium och andra sökmedel. De checklistor som används i inspektionsverksamheten skulle vid behov kunna kompletteras med ytterligare punkter.

Närvarande vid den slutliga behandlingen av ärendet var överarkivarie Claes Gränström, chefen för administrativa byrån Olle Forslund, arkivrådet Per Jansson, byrådirektör Torbjörn Hörnfeldt och 1:e arkivarie Britt-Marie Östholm (föredragande).

Erik Norberg

Britt-Marie Östholm